

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 36

Ljubljana,
8 septembra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 — Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasni po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Kako da Sokolstvo oživimo i da mu dадемо predratni duh i polet

Sokolski radnici, koji su od pre rata pa do danas stalno u sokolskim redovima i koji intenzivno saraduju na tome po narod općekorišnomicu potretu, uvidaju da Sokolstvo nema sadu one duše i pregalštva, koje je imalo pre. Oseća se svuda u radu, pokraj najvećeg nastojanja da se rad proširi, neka apatija. Sve što se radi, radi se tro mo, sporo, bez jednodušnosti, oduševljenja i samopregora. Nema onoga mlađenackog poleta, koji je nekada provejavao kroz našu sokolane, a u njima i starije i mlađe pokretao na sokolski rad. Sve je učinilo i obavijeno nekom apatijom. Radi se samo da se nešta učini, da se postigne momen tan efekat i uspeh, tako reći tako od dana.

Neko bi možda na ovo mogao reći, da Sokolstvo nema više onoga ja kog poticaja, koji se je očitovalo u streljenju za ostvarenjem naših na cionalnih idealja, koje je ispunjavalo predratne mlađenacke grudi i koje ih je vodilo u radu i odgajalo ih takovim da uvek rado bez predomišljanja dadu i svoj život na barikadama u borbi za ostvarenje proširenog Dušanovog carstva, stvarajući našu moćnu i veliku otadžbinu Jugoslaviju.

Onaj ko bi jednostrano posmatrao sokolski pokret, uistinu bi se zadovoljio takovim odgovorom i doneo bi zaključek, da je Sokolstvo svoj na cionalni program u njegovom najvećem delu izvelo i ostvarilo i da je sasma razumljivo što, nakon izvršene zadaće, počima da opada i malaksava u svome radu. Jedini prividan polet vi dimo u gradnji domova, i sudeći po tome u omeru naprama pre rata, rekli bi, da ne samo da ne nazadujemo, nego da odlično napredujemo. Ali ako zavirimo u te domove, videćemo i uveriti se, da, naprama njihovog veličini, i nji ma nema skoro nikoga ili samo nezna tan broj i da unutrašnja duša toga svega zaostaje daleko za onim što bi se izvana gledajući moralno očekivati. Znam dapače gde je društvo nesrav nivo bilo jače i veće dok nije imalo svoga doma i dok se je pobijalo moljajući i seljakajući se od prostorije do prostorije, u kojima je uživalo se zonsko gostoprinstvo, nego pak danas, kada je došlo do svoga vrlo lepo ga i velikog doma. Uzrok ove dekadan se moramo dakle tražiti na dru goj strani i u drugim razlozima, a u čemu leži taj uzrok? Ako ovo hoćemo shvatiti i razumeti, moramo staviti pitanje i na to dati odgovor: Što je Sokolstvo i čemu ono služi. Zatim, analizirati predratne prilike i stanje posleratno, kao i usporediti sokolske radnike i ljude u sokolskome pokretu pre i sada.

Soko je udruženje, čiji se rad i cilj može podeliti u dve grane ili dva prava:

a) uzgojni u pravcu fizičkom, kulturnom, etičkom i moralnom;

b) nacionalno-viteški.

Ovakav poredak ovih dvaju prava ili grana sokolskoga programa i rada svrstao sam ovim redom, jer sam mišljenja, da se bez prvoga ne može dobiti u punoj meri omladina, koja će da dade i odgoji nosioce drugog. Znači, da Soko ima dužnost da odgoji omladinu, a preko nje čitanje slovenske generacije. To će reći, da izradi čoveka u moralnom, kulturnom, fizičkom i etičkom pogledu. Treba da se stvore generacije zdrave telesno i umno, a u tako zdrave generacije udahnuti jak moralni osećaj sa zdravim i prekaljenim čelik karakterom. Podići se dakle i sposobiti da stane mo u redu kulturnih naroda, koji su se slobodno razvijali dok smo mi robovali pod tudinom, da se sa njima izravnamo i da toj općoj zajednici dade mo čiste i sveže životne energije i sposobnosti naše slovenske rase za preporod i podmladivanje celog čovečanstva.

Za prvu granu sokolskoga rada ili programa, ako se u njoj hoće i želi uspeti i postići trajan i istinski rezultat, potrebno je mnogo sistematskog rada, a osim toga potrebno je mnogo iskrenih, sposobnih, nesobičnih, ideo loški prekaljenih sokolskih radnika. Ovaj program toliko je opsežan i ko

ristan, da bi mi svi trebali da se manemo svih fraza i bespotrebnog tračenja vremena u izumevanju novih metoda prosvećivanja našega naroda, nego bi trebali svi bratski da prigrlimo Sokolstvo, da podelimo uloge i ostvarimo ono što je u njegovom programu, a što mu je dao još njegov osnivač, naš veliki brat i Soko, dr. Miroslav Tirš. Kratak period takovog iskrenog i složnog sokolskog rada uverio bi nas, da je u tome radu jezgra naša moći, na pretka i veličine i da se preko provedenog sokolskog programa može sav naš narod u istinu spremiti za svoje zadatke, koji su mu dosudeni u radu na podizanju i obnovu ljudske zajednice.

Nakon ovako organizovanog i provedenog rada stekli bi pokolenja, koja bi mogla da pravilno shvate, što znači nacionalizam za svoju užu domovinu, kako se preko istoga jača i učvršćuje domovina te kako se stiče priznanje za svoju moć, jačinu i životnu snagu kod svojih suseda. Ovako jaki i kulturni mogli bi pokraj u sebi svog prirodenog viteškog duha, da postanemo narod, kome će se drugi diviti i svakom se prilikom/otimati za naše prijateljstvo i naklonost.

Kod nas se pre rata nije sokolski program mogao razvijati prema ovoj napred predočenoj podeli rada, jer nismo bili u svojoj slobodnoj državi, nego većito pocepmani i pod tudinom. Mi kroz to nismo mogli u Bosni, Staroj Srbiji, Hrvatskoj, Vojvodini i Sloveniji da razvijemo prvo svoj prosvetni program, jer tudin, koji je bio nad nama, niti je želeo, niti je dozvoljavao da dodemo do izradene prosvetnosti u našim masama, znajući da takove mase neće hteti da podnose ugnjatače i da će znati način da ih se oslobođe. Pri takovim prilikama, naši prosvetni i nacionalni radnici: učitelji, svećenici i ostala narodna inteligencija uneli su u narod od prosvetnog sokolskog programa samo toliko, kako bi se mogao shvatiti i razumeti onaj drugi deo, a svu svoju radnu snagu skoncentrisali su na drugi deo te su preko predanja kosovske tragedije učili i boddili narod, spremajući ga za oslobođenje i ujedinjenje jugoslovenske braće svih triju plemena, stvarajući od njih junake, viteze, odgajajući ih u duhu izrazitih i prekaljenih nacionalista, koji će za svoju slobodu i slobodu svoje braće uvek rado žrtvovati svoj život i sve svoje. Prosvetni deo programa sokolske ideologije u svojoj potpunosti bio je ostavljen da se izvede na kon svršenog dela oslobođenja.

U načonalnom delu sokolskog programa Sokolstvo je potpuno uspelo. Ono može ponosno da stoji i gleda na rezultat svoga rada i uspeha, klanjajući se scenama i slaveći falange Sokola heroja, koji nesobično uzidaše svoje kosti u temelje njihovog ostvarenog idealja velike Jugoslavije.

Po izvršenom ovom gigantskom poslu Sokolstvo ide dalje u svome radu, jer treba sad ono što se stvorilo ojačati, podići i staviti u red sa svima, koji to pre postigoće. Da bi se to moglo izvesti, Sokolstvo čini prvi potreban korak likvidirajući s predratnim plemenskim obeležjem i stvara iz tri plemenska sokolska ogranka jaku i veliku sokolsku organizaciju pod imenom: Jugoslovenski Soko. Ovako sad ojačano Sokolstvo kreće na drugu etapu rada k podizanju naroda na fizičkom i kulturnom polju, amalgamirajući pri tome i stapanjući tri bratska jugoslovenska plemena pod devizom: jedan narod, jedna nedeljena jugoslovenska država, jedno Sokolstvo!

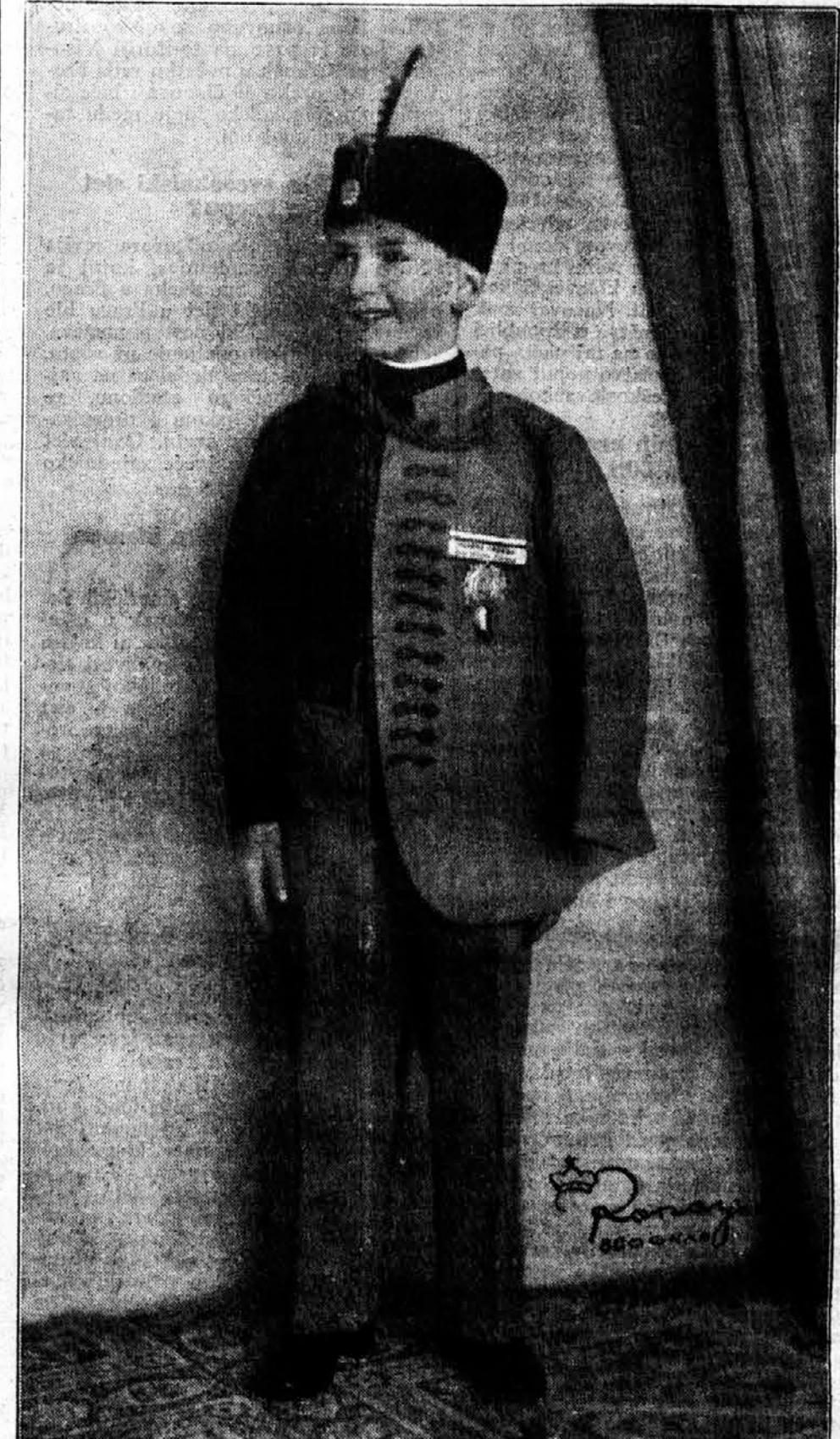
Za ovaj ovako težak i velik posao trebalo je mnogo požrtvovnih i dorasnih sokolskih radnika. Znano je iz historije drugih naroda, čije su plemenske razlike bile mnogo manje, koliko je truda i posla trebalo da se to sve stopilo i silo u jedno. Takova truda i rada trebalo je i kod nas. Moramo odmah ovde priznati, da nismo imali radnika u dovoljnoj količini i dovoljno dorasnih za taj zadatak. Mnogi i mnogi od starih sokolskih ideologa padaše na bojnom polju, a njihov ostatak bio je premalen da izvede sokolski program u ovako širokom obimu kakav im je dopao u dužnost u proširenoj i velikoj

domovini. Oni su sfoša bili upućeni da prime sve one nove kulturne radnike, koji im se javiše i staviše na raspoloženje. Ovi novi radnici imali su pak jednu nezgodnu stranu u tome, što se velika većina njih posvetiše osim čisto sokolskom prosvetnom radu još i radu na realnom političkom polju. Kod nas, kao mlade države, trebalo je i tu granu javnoga rada izgradivati i nije nikakovo čudo da su se u toj grani, kao i kod svih ostalih, karakteri jako diferenitali. Pod uplivom opće svetske poratne psihote, koja je nastala svuda u svetu pa i kod nas, izradio se je u mnogo slučajeva tip poratnog čoveka, čoveka realiste, koji je na prvo stavio svoje dobro i svoj po mogućnosti što bolji prosperitet te se je kroz to taj duh oscio i u Sokolu. Ljudi su stupali u prosvetni javni rad sa pobudama da preko toga rada steknu priznanje, da budu zapaženi, da preko toga rada prodru u mase narodne i pridobiju ih za kasniju svoju političku popularnost i karijeru. Dakle krajnji cilj u mnogo slučajeva bio je lične prirode. Ovakav rad svakako nije mogao biti niti uspostavljen s onim idealističkim predratnim, a prema tome moralni su se i rezultati rada bitno razlikovati. Sam fakat, da su se u mnogo slučajeva isti ljudi bavili i politikom i kulturnim sokolskim radom više je Sokolstvu štetno nego korisno. U političkome radu kod raznih struja i shvaćanja čovek ma bio i najbolji ne može da ostane a da ne steče protivnici i neprijatelja. Na ovaj način u većini slučajeva, zahvaljujući našem rasnom prkosu i individualizmu, svaki protivnik svu svoju mržnju napravila svome protivniku prenosi i na sav njegov ostali vanpolitički rad, koji dotični radi pa tako i na sokolski. Kroz to se događa da u mestima gde predstavnik je političke partije ili grupe, ako sudeluje kao predstavnik u Sokolu, doživljuje da njegovi protivnici neće radi njega u Sokolu, da isti ne podupiru nego naprotiv sabotiraju. Ovo ne čine radi Sokola nego da bi svoga protivnika svim načinima i na svim poljima tukli. Posledica ovoga svakako je štetna po Soko i njegovu napredak. Dotični drži se svoga položaja i časti predstavnika kao upotpunjnik slamke, i nastoji svagde dokazati, da njegov rad nije štetan po Soko i da ostali, njegovi protivnici, i kada on ne bi bio u Sokolu ne bi Soko podupirali. Dakle nastoji pod svaku cenu, pa i nazadka društva, ostati na svome mestu, jer bi mu uklanjanje s toga položaja škodilo njegovom političkom ugledu kod njegovih pristaša, namesto da se povuče i Soko reši svoga štetnog prisustva. Za ovo se svakako traži neka forma, nastoji se prikazati kako dotični neotstupa iz velike brige za opstanak društva, jer bi u protivnom društvo propalo. U nekim slučajevima da bi se dokazala ta neophodnost, da se u Sokolu ništa ne menja, upadalo se u razne duge sokolske radove kao što su gradnje domova, hoteći se na taj način popularisati i paralizisati uticaj protivnika, ali i ovo je konačno dovodilo do slabog ličnog uspeha, a društvo do preuzetnosti, premorenosti i potpune ukočenosti u radu, a sve to nije ništa jasno dokazivalo nego potrebu hitne regeneracije i pomladivanja društva nakon svršenog dela oslobođenja.

U načonalnom delu sokolskog programa Sokolstvo je potpuno uspelo. Ono može ponosno da stoji i gleda na rezultat svoga rada i uspeha, klanjajući se scenama i slaveći falange Sokola heroja, koji nesobično uzidaše svoje kosti u temelje njihovog ostvarenog idealja velike Jugoslavije.

Ovo se primećivalo na mnogo mesta, pa se čudi da nije protiv ovakom radu u Sokolu došena kakova radikalna mera i odluka. Da bi se ovome doskočilo i ovo zlo, koje je sokolski rad ukočilo, za vremena otvaranje, bilo bi neophodno nužno da se rad u Sokolu emancipuje od svakog rada i uticaja politike, to jest, da se rad u Sokolu depolitizira. Trebalo bi uneti u sokolsku društvenu pravila, da ljudi, koji se bave politikom ne mogu biti birani za predstavnike sokolskih društvenih uprava. Ovo mesto treba ostaniti i prepustiti ljudima, koji su daleko od svakog političkog i strančarskog rada, ljudima, koji se bave iskreno i nesobično, bez vike i reklame, ovakim radom na narodnom vaspitanju i prosvećivanju. U ovom pravcu depolitizacije Sokola otpočelo se je već jednom raspisom bratskog Saveza preko bržupa svim br. društvenim upravama, ali je dejstvo slabo ili nikakvo. Sudbina ovoga raspisa sigurno je kod većine društava ista kao i kod nas, gde je već dyvanački čas da se u tom smjeru leći. Raspis je pročitan i po naredjenju onoga koga se najviše tiče uzet do znanja i stavljen u arhiv. Uprava nije ni stupala u diskusiju po ovoj stvari, pa izgleda da njeni članovi nisu ni svesni šta se sa tim raspisom htelo i od

**Povodom desetog rodendana
Nj. Vis. prestolonaslednika Petra**
(6 septembra 1932 god.)

Najnoviji snimak Nj. Vis. prestolonaslednika Petra,
starešine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

(Kr. dvorski foto - atelje Ronay — Beograd)

kolike je eminentne važnosti njegovo izvršenje po napredak i budućnost Sokola.

Ovo dakle ne ide ovako, jer su svi ti ljudi, koji bi trebali biti pogodeni ovim raspisom, u položaju i mogućnosti da njegovo dejstvo parališu i spreče. Trebalo bi uzeti drugi radikalniji način, ako se Sokolu želi odlučno i muški pomoći u ovom pravcu.

Ako se to učini, ako stvarno takovi ljudi budu uklonjeni sa vodećeg položaja te se na taj način omogući da na upravu sokolskih društava dođu ljudi kako smo istakli kao potrebne, naše će sokolane oživeti, sokolski će se rad dići i krenuti sa puno zamaha,

ljubavi i mlađenacke snage k napretku po općenarodno dobro, narod će u Sokolu opet videti i zavoljeti svoje stare predratne narodne vaspitače i prosvetitelje, prionuće uz njih te će na taj način snagu Sokolstva, njegova moralna i etička vrednost i ugled dostići onu, koja je bila pre rata za doba sokolskih narodnih heroja Principa, Čabrinovića, Ilića, Miška, Jovanovića i mnogih drugih.

Ovo je naša sveta dužnost da učim i provedemo, ako hoćemo da budemo dostojni naslednici tih naših sokolskih velikana, i da Sokolstvu dade mo predratnu dušu i polet.

Mr. Ljubomir Pantić — Bijeljina.

Pozdravi Savezu SKJ

Avtovac. Sa današnje manifestacije za Kralja i otadžbinu naše su misli upućene upravi našeg Saveza gde vidimo sreću i napredak za ceo narod, te klčemo: da živi uprava i starešinstvo sokolskog Saveza! Zdravo! — Sokolsko društvo — Avtovac.

Derventa. Sokolstvo sakupljeno na proslavi naše 25-godišnjice i posvete društvene zastave Šalje starešinstvu bratstva i sreću i uspeh u vaspitanju i prosvećivanju. Zdravo! — Sokolstvo — Derventa.

Hercegnovi. Sa velikih sokolskih svecanosti u Mojdežu prilikom osvete zastave sokolske čete i impozantnoga revija svih četa ovoga društva pozdravljamo bratski Savez. — Zdravo! — Starešina matičnog društva Dušan Popović.

Tivat. Sa završetka prednjačkog tečaja u Tivtu sokolski Zdravo! — Starešina Milošević.

Varaždinske Toplice. Sokol, društvo Varaždinske Toplice sa današnje svecanosti razvija društvenog barjaka i sreću svoju vlastnu učvijenome svome starešini sa poklikom Zdravo! — Starešina Stegnjšek.

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Kako će proslaviti Prag stogodišnjicu Tirševa rođenja

17. septembar, kao rodendan osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirša, biće velik praznik čitavog slovenskog sveta. Naročito će taj praznik proslaviti sve sokolske jedinice i to na razne, veoma svečane načine. Razume se, da ni Prag, kolevka Sokolstva, gde je Tirš pre 70 godina udario temelje velikoj sokolskoj organizaciji, neće u tome zaostajati. Sve prasko Sokolstvo, iz svih 47 društava, sakupiće se uveć 17. septembra u blizini Fignerovog sokolskog doma u Sokolskoj ulici, otkuda će poći u velikoj povorci kroz grad u Tiršev dom na Maloj strani. U dvojništu Tirševog doma sakupiće se međutim celokupna vlast Češkoslovačke republike s predsednikom br. Udržalom na čelu i velikim mnoštvom ostalih pozvanih gostiju. Svečanu reč održaće starešina ČOS br. dr. Bukovski. U isto vreme, kada krene povorka od Fignerovog doma prema Tirševom domu biće na Strahovu zapaljen veliki kres kao znak, da su započele u kolevci Sokolstva Tirševe svečanosti. Na ovaj znak isto će tako sva ta društva u Republici zapaliti kresove, da se na taj način počake, kako se je Sokolstvo poput vatre proširilo po celoj Češkoslovačkoj.

Program saveznih prednjačkih ispita ČOS

U poslednjem broju organa ČOS citali smo, da se ove godine neće održavati savezni prednjački ispiti u češkoslovačkom Sokolstvu i to s razloga, što je prijavljen premalen broj kandidata. Do danas položilo je ovaj ispit pred načelništvom ČOS svega 127 članova i članica, dakle, spram celokupnog broja češkog prednjačkog ispita, postaje verovatnije, da su za svakoga pojedinca veoma potrebne temeljite i svestrane pripreme ako želi da položi uspešno predmetni ispit. Kao predušlov postavljeno je, da mora svaki kandidat položiti pored društvenog i župskog prednjačkog ispit, te se onda pokazati s izvesnom praksom u svojoj struci. — Celokupni ispit deli se na tri dela: na domaće zadatke, koje dobije pismeno od ČOS da ih izradi kod kuće, uz pomoć raznih sokolskih i drugih priročnika iz telesno-vaspitanje struke, dalje pismeni zadaci pod nadzorom ispitne komisije u Pragu, gde nije dozvoljeno upotrebljavanje ma kojih priročnika ili literatura, te konačno pred komisijom usmeni ispit koji se sastoji: iz Tirševog sustava, poznavanja ostalih telovežbačkih sistema, načina i metoda, iz metodike, anatomije i telesne nauke, nešto iz zdravstva, fiziologije, prve pomoći, pedagogike, sokolske ideologije, istorije telesnog vaspitanja uopće, a sokolskog naročito, iz organizacionih pravila i pravilnika, iz nauke o vežbanicama i vežbalističima i t. d. Sve do sada nabrojano ulazi u program teoretskog ispita. Nakon dovršenog teoretskog ispitivanja, kandidat mora još da položi dokaz o svom praktičnom znanju s vodstvom zajedničkih prostih vežbi, dalje vrsta dece, naraštaja i članstva, sve bez pre označenih zadataka. — Kako je održan ove godine svesokolski slet u Pragu, potpuno je shvatljivo, da se nijedan od kandidata, koji su se istovremeno moralni spremati i za slet, nije mogao potpuno pripraviti za ovako težak ispit. Naredne godine 1933. biće održani, sigurno u Pragu, savezni prednjački ispit.

Prosvećna škola ČOS

Od 14 do 27. avgusta održana je u Tirševom domu 14 dnevna prosvećna škola po naročitom planu, po kojem se ove škole održavaju već od godine 1927. Ove godine bilo je u ovoj školi 59 slušaoca, od tih 5 članica. Vanjski učesnici bili su: 2 Jugoslovena, 2 američka Slovaka, 2 Rusa i 1 Bugarin. Iz toga se vidi, da ova škola ima i opće slovenski karakter, te da od nje imaju koristi i ostale slovenske sokolske organizacije.

Večiti pokret — sokolski zakon

U Vestniku Sokolskog, organu ČOS, napisala je s. Volfova veoma značajan članak o svesokolskom sletu u Pragu. Polazeći sa stanovišta, da je slet potpuno postigao svoj cilj, autorica članika traži od tehničnoga vodstva celokupne organizacije, da se saopšti pojedinih župama i društvima takoder i sve one mane i nedostatke, koji su bili zapaženi na sletu, bilo kod takmičenja, bilo pri javnim vežbama. Kako se je na svim predašnim, tako se je na ovom svesokolskom sletu pokazalo, da je bilo takoder i nekoliko društava, čak i župa, koje se nisu onako spremlile za slet, kao što je to bilo potreb-

Kupujte zastave kod I. Neškudla, Ljubljana

60 godišnjica brata dr. Vojislava Kujundžića

Na dan 9. septembra o. g. navršava šezdeset godina života, uvek agilni i zasluzni sokolski radnik, brat dr. Vojislav Kujundžić, načelnik Ministarstva narodnog zdravlja u penziji. U celom svom životu i radu bio je uvek u pravom smislu reči uzoran Soko. Radio je, stvarao je u tišini i istrajno, bez ikakve reklame, u Sokolsku i na drugim nacionalnim i socialističkim poslovima.

Brat dr. V. Kujundžić

Na ovo pitanje odgovara revija »Novo telesno vaspitanje«, kojoj je redaktor prof. dr. Smotlach u Pragu, ovako: »Svesokolski slet u Pragu bio je najveći zajednički nastup muževa, žena i omladinskih odjeljenja na svetu, s najvećom posetom gledalaca na najvećem telovežbačkom stadionu, te s najvećom redateljskom i organizacionom službom na svetu. Ovaj slet pretstavlja dosada najveće zajedničko vežbanje masa.«

Američka katolička štampa o sletu

»Hospodar«, glasilo američkih Čeha osvrnulo se je na članak u češkom češkom listu »Katalike«, u kojem dopisnik »Katalika« piše o divotii sletu, a ujedno i zameri katoličkoj štampi u otdzbini (češkoj), koja je slet skoro briskirala ili beležila samo ironičkim primetbama, dok je za njega bila opšta nacionalna svečanost i priredba koju nijedna druga organizacija na svetu ne bi mogla da tako izvede. Ovakav je sud trezvenog čoveka, koji inače po svom uvedenju nije baš medu pristalicama Sokolstva.

Rad češkoslovačkog američkog Sokolstva

Glasilo ovog udruženja, Američki Sokol, objavio je u svom septembarskom broju veoma iscrpan izveštaj o svesokolskom sletu u Pragu s naročitim pogledom na rad i vežbanje američke sokolske ekspedicije, pod vodstvom br. Jelineka. — Spomenuti list donosi vesti o radu američkog Sokolstva i u drugim krajevima. Tako je Istočna župa priredila u Filadelfiji župске utakmice sa 311 takmičara i takmičarki, dalje prednjački tečaj sa 36 slušaoca. Središnja župa u Čikagu nastupila je prilikom velikih vojničkih svečanosti američke vojske u Grantovom stadionu s velikim uspehom i sprema se da održi još ove godine svoje župске utakmice. Isto tako priredila je Zapadna župa u varoši Šujer svoju veoma uspeli župski slet. Sokol Slavski u Čikagu održao je ove godine takmičenja Amaterske atletske federacije uz saradnju nemačkih Turnera, Švicara i američkih klubova. Uspesi Sokola zadovoljavaju iako nisu svuda postigli prva mesta, o koja se bore s ostalim organizacijama, dok su međutim u višem delu svojih takmičenja na spravama i lakoj atletici Sokoli pobedili sva ostala udruženja.

Izlet lužičkog Sokolstva u Prusku Lužicu

Teške prilike u Pruskoj Lužici, severno od Saske Lužice, nisu dosada dovoljavale osnivanje sokolskih društava u ovom kraju. U Saska bilo je moguće osnovati oko 19 društava, a u Donjon ili Pruskoj Lužici zabranjivalje su nemačke vlasti svaki sokolski pokret. Volja tamošnjeg lužičkog stanovništva, iako dosta jaka i spremna za sokolski rad, nije ovako mogla da dođe do pozitivnoga izražaja, nego je ostala zakopana u srcima donjolužičkih rodoljuba. Uza sve to ipak podržava lužičko Sokolstvo dosta jake veze sa svojom severnom sokolskom braćom. Tako je župa Lubin priredila u avgustu veoma uspeli izlet na biciklima u Prusku Lužicu, te javno odvezbala u varošici Čelno svoje propisane vežbe za praksi svesokolski slet. Uspeh ovog propagandnog izleta bio je velik, iznad svakog očekivanja, što znači, da se i medu braćom Lužčanima na sokolskom polju, pored veoma teških prirednih i nacionalno-političkih prilika, još uvek radi punom snagom za bolju budućnost.

Interesantno će biti da se pregleda, kako su u ovoj školi bile zastupljene naše župe. Taj pregled najbolje će se videti iz ove tabele:

vežbač Češkog Sokola u Beču, čija je vežbaonica bila u protestantskoj školi, i kao takav učestvovao je na svesokolskom sletu u Pragu 1891. godine na stadionu u Stromovci. 1896. godine u društvu sa Urošem Kruljem osnova u Beču »Srpsko gimnastičko društvo« i postaje njegov prvi predsednik.

Vrativši se u Srbiju ulazi u sokolsko društvo i vredno, istrajno saraduje u njemu do današnjeg dana kao tajnik odbora za podizanje sokolskog doma Beograd-matica.

Od 1905 do 1910. vidimo ga kao člana Savezne sokolske uprave s čika Stevom Todorovićem, kao predsednikom u članovima Vojom Živanovićem, Sretenom Obradovićem, Miroslavom Vojinovićem i dr. Aktivno i neposredno učestvuje u izmirenju Sokola i Dušana Silnog i stvaranju jedinstvenog saveza: Sokolski savez »Dušan Silni«. Posle svetskog rata 1923. godine s braćom Perom Lazarevićem i dr. Ivanom Ribarom ovdje u Sokolskom društva Beograd-matica prekobrojne članove i stvara Sokolsko društvo Beograd I i nekoliko ga godina vodi kao starešina. Posle ovoga biraju ga braća za tajnika župskog sletovanja u Beogradu i pune tri godine sponzuru i energije okuplja i postiže sva društva u beogradskoj župi. Na predlog brata Kujundžića, Beogradski Sokolski župa dobija naziv »Sokolska župa Dušan Silni«. U društvu s braćom dr. Mihajlom Gradijevićem stvara i uređuje dve godine župski list »Soko Dušana Silnog«. Brat Kujundžić neumorno učestvuje u svima sokolskim manifestacijama u zemlji: u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Skoplju, Dakovu, Šidu, Sušaku, Nišu, Sarajevu i dr. i na svesokolskim sletovima u Pragu 1921. i 1926. godine i u Beogradu 1930. godine.

Iako je brat dr. Vojislav Kujundžić napunio šezdeset godina života, još uvek je svež i oran za svaki potpovit u Sokolstvu i kao stari, iskušani Soko ne propušta nijednu priliku a da u listu »Radio Beograd«, čiji je on urednik, toplo i srdačno ne poprati lepim člankom ili novicom svaku sokolsku manifestaciju.

»Sokolski glasnik« u ime svih jugoslovenskih Sokola svesrdno pozdravlja slavljenika brata dr. Vojislava Kujundžića i želi mu da još dugo, dugo godina radi na sokolskom poslu te mu najiskrenije čestita šezdesetogodišnjicu života i rada s našim lepim, jezgrovitim pozdravom: Zdravo!

Natečaj za sokolskog nastavnika

Sokolskom društvu Niš potreban je sokolski nastavnik s položenim prednjačkim ispitom.

Dužnost je nastavnika pomaganje načelniku u radu i pomaganje u vršnju administraciju.

Nastavnik će imati u sokolani slobodu, poslušu, ogrev i osvetljenje. Svoje uslove da dostavi društvu.

Rad nastavnika je isključivo u sokolani.

Sokolsko društvo Niš.

Sokolska škola za obuku vojnika

Kao što smo svojedobno već izvestili, naš Savez organizovao je i provedeo dosada dva tečaja Sokolske škole za obuku vojnika za vode sokolskih četa. Drugi tečaj, kako je znano, trajao je od 9. maja do 27. junu o. g. i taj je pohodalo, kao i prvi, 56 vojnika. Tako je naše Sokolstvo na selu iz dva tečaja ove škole dobito 112 spremnih seoskih mladića, koji su sposobljeni da mogu bez straha da stanu na čelo svojih četa i da povedu svoju seosku sokolsku braću i drugare onim svetim putem, kamo ih vodi naše Sokolstvo.

Što se povodom održavanja tečaja ove škole može spomenuti jest to, da su ovi vojnici-Sokoli iz obavida ova tečaja imali tu sreću da poseže ovogodišnji slet u Pragu, tako da su oni na najlepši i najaočigledniji način mogli u stvarnosti da vide svu lepotu, očemu im se predavalo na časovima teorije. Odlazak na slet omogućilo im je Ministarstvo fizickog vaspitanja naroda, koje je dalo novčanu pomoć za putni trošak u Prag i za boravak u njemu.

Posetoci i tečaj, koji su bili već vraceni svojim komandama pozvani su ponovno u Beograd, te su sa posetocima II tečaja, koji su bili tu, uvežbali sletskog vežbu, odredenu za sokolske čete. Svi su imali svoja narodna odela svaki iz svoga kraja, te su tako zajedno s odredom vojske, koji je bio određen da ide u Prag, održali javnu vežbu na igralištu sportskog kluba »Jugoslavija« dana 26. maja o. g. Ta vežba vojnika-Sokola održana je u zajednici sa Sokolskim društvom Beograd II, i ona je, van svake sumnje, bila najlepša i najuspelija manifestacija ove godine u Beogradu. U Prag su krenuli 29. junu brodom, u sastavu župe Kragujevac.

Što na tabeli odmah pada u oči jest to, da na njoj nema triju naših župa i to: župe Novo mesto, Split i Vel. Bečkerek, koje u ovoj školi nisu mogle da odašljaju, ni jednog seoskog mladića vojnika i Sokola. Druga karakteristika, utešna i vrlo uočljiva, je zasrerno vanredno visok broj posetilaca iz župe Mostar. Ona je poslala u ovoj školi preko triput više posetilaca nego župa Zagreb, sedamnaest puta više nego župa Ljubljana i tri desetetci puti više nego župa Beograd. Ili, drugim rečima, ona je poslala u školu više Sokola vojnika nego li zajedno 15 župa, koje su odašljale u tečaj 1—5 vojnika, a nešto manje nego li zajedno 6 naših župa, koje su odašljale u tečaj 6—10 vojnika. Ovi brojevi najčešći su govor o provklasnosti Sokolske župe Mostar u pogledu njenog rada i lepog sokolskog uspeha na selu. Ti brojevi jasno pokazuju, koliko

je naše Sokolstvo prodrio u naša hercegovačka sela, koliko u tim selima ima zdravlja i sveže snage i od kolike će koristi biti ova škola specijalno za te krajeve, gde se tako istinsko i tako predano živi trezni sokolskim životom. Sem toga, ima još jedan dokaz iz ova dva tečaja o provklasnosti materijala kojim raspolaže Sokolska župa Mostar. Pri natečajima ovih vojnika-Sokola razdeljeno je u svemu 15 nagrađa. Od tih 15 nagrada dobili su vojnici-Sokoli iz Sokolske župe Mostar II nagrada, a vojnici-Sokoli iz Sokolskih župa Karlovac, Maribor, Osijek i Sarejevo po jednu. Sve ove navedene činjenice daju povoda da se ovako javno i neuviđeno oda puno priznanje mučnom, istrajnom i uspešnom radu Sokolske župe Mostar.

Kad je već govor o ovoj školi za obuku vojnika, ja ne mogu čutkije da predem preko izveštaja s ovogodišnjeg zabora župskih prosvetara, koji je otštampan u 4. broju lista »Sokolska prosveta« od aprila o. g. na strani 190 do 198. Između ostalih tema, o kojima se vodila debata, došlo je, nakon referata br. dr. M. Dragića, do reči i o ovoj školi. Koliko sam mogao razabrati, samo su dvojica braće bila protivna ovoj kolaboraciji Sokolstva i vojske. Prema izveštaju, jedan brat stajao je na stanovištu, da ne treba, na osnovu iskustava župe Vel. Bečkerek, stupati u kolaboraciju ne samo s vojskom nego i uopšte ni s ostalim kojim udruženjima, prosvetnim i kulturnim. Poznavajući dotičnog brata, ja prosti nisam verovao, kao što ni danas još ne verujem, da je moguće da on stoji na takvom ekskluzivnom stanovištu. Drugog brata, toplo i srdačno ne poprati lepim člankom ili novicom svaku sokolsku manifestaciju.

Ovakav stav, kakav je bio zauzeo ovaj brat, apsolutno ne može, po moje mišljenju, da bude stav jednog prijatelja našega Sokolstva. Možda činim krivo tome bratu, ali moje je mišljenje da on na ovu saradnju s vojskom gleda kroz nože, da upotrebljava ovaj politički izraz, »prečanske« predstavne načince. On posverava, da je današnja vojska naša i narodna vojska, koja Sokolstvo voli i koju Sokolstvo voli i ceni. Nije potrebno pomjerati one bezbrojne slučajevе gde je, od oslobođenja do danas, vojska imala vidnog i aktivnog učešća na svima, većim sokolskim manifestacijama. Teško je verovati da taj brat misli, da naša varoški ili seoski mladići, stupajući u vojsku da otsluži svoj zakonom propisan kadrovske rok, gubi tim samim sve ono lepo i plemenito što mu je do toga časa dalo naše Sokolstvo, čiji je bio član. I zar je onih 18 meseci što ih on provede u vojski u stanju da izbriše iz njegove duše sve osećaje njenog pripadništva Sokolstvu? Zar naša sokolska organizacija nije dosadavala mnogo upravstva, kako da stalno vodimo brigu o onim članovima našim koji su na otsluženju svoga vo

to neoborive činjenice koje dokazuju, koliko vojne vlasti cene i koliko vole naše Sokolstvo. Šta ima tu, da mi je znati, čega se plaši dotični brat, da se boji te saradnje s vojskom? Je li on ikad razmišljao pored svega ostalog samo na pr. o ovome: kad bi vojne vlasti dopustile da na pr. naši loptački, veslački, planinarski i t. d. klubovi mogu da održe predavanja i da održavaju ovakove škole s vojnicima, s kakvim bi uživanjem i ponosom oni to činili? Baš u vreme, kada je taj brat iznosio ove svoje misli o saradnji našeg Sokolstva s vojskom, dvojica videni čeških Sokolova, koji su zastupali ČOS na skupštini našeg Saveza, posetili su tečaj i o njemu se, kao i o ideji njegovog održavanja, izrazili najpozvaljnije. A ja sam pri tome u sebi razmišljao: da smo mi ideju o održavanju ovakvih tečajeva u vojsci primili i nasledili od braće Čeha, koliko bi kod nas bilo koji bi rekli odusevljeno tvrdili kako je to lepa, pametna i korisna stvar! A da je to zaista lepa, pametna i korisna stvar, ja ču da napravim ovo, malo drastično, uporedenje: dajte mi za ovakav jedan tečaj pod istim pogodbama ne 56 vojnika, nego 56 klerika, i na kraju dvo-mesečnog rada vratiću vam barem 50% Sokolova!

Da ovom prilikom pomenem samo još ovo: U članku o prvom tečaju ove škole nisu pomenuti detalji o tome, kako je došlo do ideje o osnivanju ove škole za obuku vojnika. Ideju o tome da je oficir-Soko brat ppuk Dimitrije Pavlović. On je predložio i način, kako da se, sa što manje troškova i briže za ishranu i konacište ovih tečajaca, održi ova škola te je razradio i plan njenog rada. Drugi zamenik starašine Saveza brat D. Paunković, u dana smrti br. Šajnera prilikom jedne audijencije, upoznao je s ovim predlogom Nj. Vel. Kralja, kojemu se ova ideja vratio svidela. On je dao naredenje da se, posređstvom Ministarstva vojske i mornarice, ova ideja što skorije privede u delo. Jedino tako bilo je omogućeno, da je I tečaj ove škole otpočeo svojim radom odmah, 15. marta ove godine. Istini za ljubav, a i radi tačnosti istorijata ove škole, smatram da je bilo potrebno da se ovo konstatuje i zabeleži.

Ove godine, prema uredbi, otopeni treći i četvrti tečaj ove škole dana 1 decembra o. g. i trajajuće do 31 marta 1933 god., svaki po dva meseca, o čemu će naše župe biti na vreme obaveštene.

Stevan Žakula — Baograd.

Iz načelništva i tečničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO od 1 septembra 1932

Kako je podnačelnik Saveza brat Ambrož bio sprečen da dode na sednicu, istu je vodio po njegovom ovlašćenju brat Jeras. — Bratu Jankoviću, načelniku župe Zagreb, koji je došao na sednicu, danu su potrebna objašnjenja gledje takmičarskoga reda i roka, u kojem sme takmičar da se takmiči u društву, u koje je pristupio iz drugog društva. — Brat Jeras izveštava o ispitima za suce u odbocu, kojima je prisustvovao po analogu saveznog TO dne 28 avgusta o. g. u Mariboru, u svojstvu predsednika. Ispitima je pristupilo 19 braće i 6 sestara. Ako k ovima pribrojimo još i 8 braće, odnosno sestara iz savezne prednačićke škole, koji su već ranije položili ispite za suce u odbocu, tada broji Savez 33 ispitana suca za odbocu. Osim ovih priznalo je savezno načelništvo naziv sudaca u odbocu još i br. Mačus i Deklevi, članovima saveznog TO. Svi će ovi dobiti sudske iskaznice za odbocu. — Ispiti za suce u smučanju odgodeni su na vreme od 16. oktobra do 13. novembra o. g. Pravilnik za takmičenja u smučanju izičiće tokom ovoga meseca u obliku priručnika na srpsko-hrvatskom i slovenačkom. Preporuča se da ga nabave svi, koji se zanimaju za smučanje. — Izabrana takmičenja u odbocu vršiće se kako je određeno dne 25. septembra o. g. i to za članove i muški naraštaj u Beogradu, a za članice i ženski naraštaj u Novom Sadu. Ta savezna takmičenja održaće se pod brojnim vremenom. — Na raspis za sastav prostih vežba za pokrajinski slet u Ljubljani 1933 godine prispele je do određenog roka, t. j. do 31. avgusta 1932, svega 8 predloga, i to 3 za proste vežbe članova, 2 za proste vežbe muških naraštaja, 2 za proste vežbe muške

dece i 1 za proste vežbe članica. — Za predsednika na župskim prednačićkim ispitima župe Varaždin, koji će se održavati 17 i 18. septembra o. g., određen je br. Mačus. — Na primetku, da se negde podeljuju pri takmičenjima u odbocu posebni darovi, upozorava se sokolska društva, da pobednicima ne podeljavaju darove, jer to ne odgovara sokolskim načelima. Pobednici treba da u znak priznanja dobiju diplome. — Za 4. septembra o. g. sazvan je u Ljubljani informativni sastanak starešina i načelnika župa, za kojeg je obvezatano sudelovanje na pokrajinskom sletu u Ljubljani 1933 godine, te starešina i načelnika društava iz ljubljanske okolice. Razgovaralo se je o pitanjima, o kojima će se raspravljati na tom informativnom sastanku.

Sokolski smučarski znak

Sokolski smučarski znak za članove i članice, koji je donesen u slici i opisan u 5 broju »Sokola«, može se naručiti uz cenu od Din 10.— kod načelništva Saveza SKJ u Ljubljani. Društva trebaju ujedno s narudžbom da uplate odnosni iznos s praznom čekovnom položicom (koja se dobije kod svake pošte uz 25 para) na čekovni račun br. 13.831 »Jugoslovenska sokolska matematika u Ljubljani« te da na poledini te položnice napišu »smučarski znak«. Naružbe bez novaca neće se izvršiti.

Natečaj

Načelništvo Saveza SKJ raspisuje ponovno natečaj za sastav prostih vežba za ženski naraštaj i za žensku decu od 10 do 14 godina za pokrajinski slet i međusletski takmičenja, godine 1933 u Ljubljani. Na prvotni raspis u Sokolskom glasniku nije bio predan ni jedan predlog za ove kategorije.

Sve ostalo glede natečaja vidi raspis u Sokolskom glasniku br. 19 od 6 maja 1932.

Rok za taj ponovni raspis je do 30. septembra 1932.

Načelništvo Saveza SKJ.

sciplina, naročito na telesnom vaspitanju rade poljski Sokoli i ostala sportska i streljačka udruženja. Na osnovu statističkih podataka, u državi po raznim udruženjima, bavi se telesnim vaspitanjem oko 12% celokupnog stanovništva, i to u dobi od 11 do 55 godina. Od toga je 9% muških i 3% ženskih stanovnika. Najviše je rašireno telesno vaspitanje u većim gradovima, gde je više od 32% svega stanovništva, koje radi po raznim gimnastičnim i sportskim društвима. U varošima s manjim brojem stanovništva broj postotaka već pada na 24%, dok je u selima samo oko 6%. I po većim i srednjim varošima prevladuju muškarci, n. pr. velika mesta 22% muških, 10% ženskih; u srednje velikim gradovima i varošicama 18% muških i 1% ženskih. Ako se računa, da Poljska ima oko 32 milijuna stanovnika te da od toga vežba 12%, odnosno 9% muških i 3% ženskih, u brojkama to iznosi preko 3.800.000 lica, od toga oko 2.800.000 muških i 1 milijun ženskih. Statistika dalje navada, da je bilo u celoj republici 1019 javnih igrašta, 811 tenis igrašta te u većim gradovima 25 parkova, uredenih i za dečja igrašta, te stadiona, plivališta i t. d. Vežbaonica je bilo 350, javnih plivališta 90, vojničkih 10.

TELESNI UZGOJ ŽELJEZNIČARA U FRANCUSKOJ

Uprava francuskih državnih željeznica zavala je u svoje željezničke škole za školovanje osobljiva pojedinih građana redovite telovežbačke časove i to dnevno pre same nastave u stručnim predmetima po pola časa, a pored toga još sedmicešno dva časa određena za razne igre. Kako se ove škole nalaze u pet raznih mestu te su određene za pojedine grane službe, ipak sav nastavni načert, bilo stručni, bilo telesnouzgojni, sastavljen je na osnovu Hebertovog vaspitanog sustava. Cilj je ove odredbe gajenje raznih gimnastičkih i sportskih grana u svrhu popunjavanja kadra članstva kod željezničarskih telesno-vaspitnih organizacija.

X VELIKA SKUPŠTINA RADNIČKIH TEL. JEDNOSTA

U oktobru o. g. sastaje se u Pragu u Narodnom domu na Smihovu deseta velika skupština češkoslovačkih radničkih telesnouzgojnih društava (DTJ), da na osnovu dosadašnjeg rada i uspeha stvoriti važne zaključke za buduće. Pored internih organizacionih pitanja u pogledu proširenja telesnog vaspitanja i užimanja novih smrćova za vaspitanje naraštaja, biće povedena i načota rasprava za priredbu III. radničke Olimpijade u Pragu 1934 godine uz saradnju svih socijalno-demokratskih telesnouzgojnih organizacija, češkoslovačkih i nemackih, u zemlji. Radničke jedinice češkoslovačkih i nemackih broje ukupno oko 160.000 pripadnika. Češkoslovačke imaju svoju centralu u Pragu, dok nemacki Radnički gimnastički i sportski savez (Döjčer Turn und Sportverband) ima svoje sedište u Ustima nad Labom.

NAREDNI SVESKAUTSKI MEĐUNARODNI KONGRES U PESTI

Poslednji sveskautski kongres održan je u Engleskoj 1928. godine. Pošle ovoga mnogo se je radilo na tome, da bi se naredni kongres u 1933 godini održao negde u Americi, što je, razumljivo, izazvalo otpor svim evropskim skautskim savezima. Pored drugih saveza, zatražio je i češkoslovački pa i madžarski skautski savez, da se idući kongres održi u Pragu ili u Budimpešti. Kada su Čehoslovaci svoje traženje povukli, odlučeno je, da se sveskautski kongres održi u Budimpešti ili zapravo u poznotom bivšem carskom gradu Jedlenju, madžarski Gedele (Gödöllő) u blizini Pešte. Madžarski skauti već sada tamo spremaju uz pomoć vlade i ostalih međunarodnih faktora sve, da ovaj skautski kongres bude što svečaniji i impozantniji. Voda cele akcije je predsednik madžarskog skautskog saveza Paul Teleki.

NEMAČKI RADNIČKI GIMNASTIČKI I SPORTSKI SAVEZ

Nemački Turneri (Döjčer Turner-šaft) pretstavljaju jedno veliko nacionalno telovežbačko udruženje, ali pored njega postoji kod socijalnodemokratske stranke i poseban Radnički gimnastički savez s nazivom Döjčer Arbater Turn und Sportverband, koji je isto tako jedna vredna organizacija. U 7118. društava ova organizacija naime broji 742.148 pripadnika, od toga 226.934 radničke dece. Radnička organizacija pretstavlja dakle drugo najveće nemacko gimnastičko udruženje, koje je članom Međunarodnog radničkog gimnastičkog i sportskog udruženja sa sedištem u Amsterdamu. I ova radnička gimnastička organizacija priređuje periodički svoje velike sletove uz saradnju ostalih radničkih udruženja drugih naroda.

IZ AUSTRIJSKOG TURNESTVA

U Beču održana je nedavno glavna skupština nemačko austrijskih Turner, najjače gimnastičke organizacije. Stjepan Franjić, Mane Kovačić, Ljudevit Čuhnil i Stanislav Čihak, koji su na rucičama uvereno i s puno elegancije izvodili najteže vežbe. — Vredno je

cije u Austriji. Da se kod Turnera požale velika važnost na vaspitanje prednjaka, svedoci i zaključek ove glavne skupštine za održavanje stalne prednjake škole u Beču, kako bi se time omogućilo da društva dobiju stalne prednjake i načelnike. U poslednje vreme kod Turnera mnogo se radi i na prosvetnom polju. Organizacija austrijskog Turnera sprovedena je

ovako: savez se deli na pokrajinske potsaveze ili turnerske srebove (Turnkreis), a ovi pokrajinski potsavezi dele se opet na pojedine župe, odnosno na društva. Dosada zapravo glavnu reč kod sprovanja programa imali su srebovi, dok je sada prema zaključku glavne skupštine glavna inicijativa prenešena na župe.

KRONIKA

Zbor Lužičkog daštva u Horni Horici. Nacionalno svesni daci maloga lužičkog naroda sastaju se svakih ferija jedanput u jednom između u narodnom pogledu ugroženih krajeva njihove domovine, da se tamo porazgovore i rasprave o pitanjima, koja se tijekom godine u početku u filozofiji panteist, bio je zbog svojih novih nauka revolucionarnog karaktera i zbog traženja slobode i istine izbačen iz židovske zajednice i provodio je život kao običan brusilac štakla. Umro je u velikoj bedi. Sa svojim filozofskim delima upotpunio je Deskartov racionalizam, a pod uticajem nauka Dordana Bruna pripremio je i tlo tako zvanoj prirodoslovnog filozofija. Među klasične i mnogo čitane filozofske knjige spada osobito njegova »Etika«.

300 godišnjica Don Loka. Ove godine pada još jedan značajni jubilej, i to 300 godišnjica rođenja čuvenog engleskog filozofa Don Loka (Locke). Osnivač psihologiskog empirizma i kritičke teorije spoznaj. Lok je bio pre svega senzualist i empirik. Njegovo glavno i još danas mnogo čitano delo je: »Essay concerning human understanding«. Lok je u mnogocjemu imao uticaja na jednog od najvećih sadašnjih filozofa, predsednika Tomu Masa.

Pol Burže — osamdesetgodišnjak. U petak 2. septembra navršio je osamdesetgodišnjicu najstariji francuski pišac Pol Burže. U početku bio je naturalista, pa se je kasnije obratio od naturalizma k dogmatizmu. Njegova su dela mnogo čitana, ali veću značajnu imao je na jednog od najvećih sadašnjih filozofa, predsednika Tomu Masa.

Literarna nagrada radnici. Francuska akademija priznala je literarnu nagradu za delo »Majstor Marbre« radnici Izabeli Diti, potpredsednici sindikata švelja u Parizu. Ova nagrada, koja se smatra velikim priznanjem i odlikovanjem, dokazuje ponovo, da i među radničkim ženama ima velikih talenata.

IZ ŽUPA I DRUŽAVA

Zupa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO DUBRAVA

Uspela priredba.

21. avgusta priredilo je Sokolsko društvo Dubrava mali izlet (oko 50 članova) u Lipovčane pod vodstvom brata Dolara te brata Stipana. Tog je dana upriličila tamošnja Sokolska četa svoju prvu javnu vežbu.

Uz pripomoč čete Dapci, te izaslanstva matičnog društva Čazma, javna je vežba nalaže sve uspešna. Narođa je bilo do tri stotine, što je rekordan polet u tako malom selu. Vežba je počela posle pet sati. Raspored je bio sledeći: 1) Deca sokolske čete Lipovčani: proste vežbe i važne štapovima; 2) naraštaje Sokolskog društva Dubrava: Simbolička vežba »Gore nebo visoko«, praške proste, te vežbe telovežbačke župe u Pragu od brata Jankovića. Potonja je vežba izvedena uz pomoć vlade i ostalih međunarodnih faktora sve, da ovaj skautski kongres bude što svečaniji i impozantniji. Voda cele akcije je predsednik madžarskog skautskog saveza Paul Teleki.

Kod svih kategorija Sokolskog društva Dubrava opaža se vidi tehnički napredak. Može se reći, da im je to jedan od najboljih nastupa ove godine. Kod četa se vidi veća volja za telovežbom.

Da je ta priredba tako dobro isplašila ide najviše zasluga mesnom učitelju, koji je pokazao kakvi bi trebali biti načeliči u prosvetnom radu i izvan školskih klup. — V. D.

SOKOLSKO DRUŠTVO DARUVARSKI BRESTOVAC

Javna vežba.

Dne 21 avgusta 1932 održalo je Sokolsko društvo u Dar. Brestovcu, uz sudelovanje nekoliko okolišnih sokolskih društava, II. javnu vežbu, koja je potpuno uspela kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu. Vežbači su pokazali izvrsnu spremu i dobru volju, a naročito su se istakli braća: Stjepan Franjić, Mane Kovačić, Ljudevit Čuhnil i Stanislav Čihak, koji su na rucičama uvereno i s puno elegancije izvodili najteže vežbe. — Vredno je

spomenuti govor brata Matije Urbana, općinskog beležnika. On je lepo i s puno ljubavi izložio istoriju i značaj Sokolstva, te je zaneo prisutne svojim sokolskim odusevljenjem i patriotizmom. — D. D.

Zupa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLICE - SMARJETA

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

program zaključen. Rudarska godba iz Hrastnika je s svojim izvajanjem znatno pripomogla, da so predvsem izvajanja prostih vaj tako povoljno uspela. Zatem se je razvila prijetna ljudska zaba na zletištu, ki je trajala še dolgo v večer.

Letni zlet ob 5-letnici obstoja društva je ponovno pokazal in manifestiral javno čisto in plodonosno jugoslovensko idejo, ki jo goji naše Sokolstvo tudi v ožji šmarjetski dolini. Številna publike je s tem zopet pokazala razumevanje našega dela, ki se je na dan nastopa udeležila celodnevnega programa ter sledila z zanimanjem našim nastopom. Posebna zahvala pa gre predvsem tistim, ki so bili naklonjeni Sokolstvu že v dneh predpriprav našega zleta, ki so bodisi z delom, kakor tudi z materialno podporo, prihiteli na pomoč ter nam pripomogli, da smo postavili vredno delo naše sokolske edinice in jugoslovenske misli sploh. Nič manjše zanimanje ter bogat obisk

pa so pokazala sosednja društva, predvsem v plavalnih tekma. To je bilo prvo delo in prvi korak v tej smeri za panogo športa, želeli pa bi bilo, da se v naslednjem letu razpišejo plavalne tekme za vso župo v mnogo večjem obsegu, kakor se je to moglo organizirati letos. S tem je bil položen prvi temelj v naši župi za šport v plavanju in že prvi poskusi so pokazali ne le zanimanje članstva samega, temveč tudi številnega občinstva, po drugi strani pa so prinesli rezultate, ki so za začetnike naravnost ponošni. Odkrito moramo priznati, da so bili med temi tudi nekateri, ki so pokazali nenavadno rutino za ta šport in katere bo uspehl boddil k nadaljnemu delu. To so bili rezultati začetnikov, ki jih lahko uvrščamo v krog treniranih in upamo lahko, da bodo s takšnim delom dosegli svoje cilje ter kot sokolski plavači ponesli svoje ime tudi med ostale jugoslovenske favorite. — Lev Tičar.

Župa Čefinje

SOKOLSKO DRUŠTVO BAR

Društveni izlet.

U nedelju 14. o. m. Sokolsko društvo Bar sa svojom četom Mrkojević i muzičkim društvom »Bramitovo« napravilo je izlet Jadranskim Morem do Budvu.

Pri dolasku u Budvu na pristaništu je bila okupljena masa sveta na čelu sa sokolskom muzikom, gde je izletnike dvinam bratskim govorom pozdravio brat zamjenik starešine Sokola, na šta mu je u ime izletnika odgovorio brat Popović, starešina društva Bar.

Zatim se formirala povorka od nekoliko stotina osoba na čelu s dvije muzike, koja je prošla kroz grad do pred općinski dom, gde nas je sačekao načelnik općine brat Ljubiša.

U ime izletnika Budvu je pozdravio brat Duro Šoć, sudija opć. suda, patriotim govorom, pozivajući sve prisutne da kliknu Nj. V. Kralju i Jugoslaviji, na šta se iz nekoliko stotina grla prolomilo urnebesno Živio, Živela, uz gromko sokolsko Zdravo, dok su muzike intonirale državnu himnu.

Na pozdrav brata Šoća odgovorio je brat Ljubiša, zaželevši izletnicima dobrodošlico i prijatan boravak u njihovoj sredini.

Točno u 17 časova obe muzike spojene prošle su kroz grad, a Sokoli u stroju nastupili na vežalište, gde ih je sačekao brat Gavro Milošević, starešina župe, koji je specijalno za ovaj izlet došao iz Cetinja, pa je pozdravio Sokole, pozivajući ih najpre da kliknu Nj. V. Kralju i domovini, a za tim održao divno predavanje, naglašavajući, da su se Primorci uvek borili za državno i narodno jedinstvo Jugoslavena i stavljajući u dužnost nama mladima da poput naših predaka budemo umeli čuvati našu krvlju stečenu domovinu, a sve to u duhu Sokolstva i bratstva: jedan za sve, svi za jednoga.

Za ovim su nastale vežbe članstva, naraštaj i dece, koje su izvedene na opće zadovoljstvo svih prisutnih. Načrto je simpatično bilo posmatrati našu Sokolsku četu Mrkojević, čiji su članovi bili u narodnoj nošnji, i izveli vežbe uz buran aplauz prisutnih.

Posebno svršenih vežbi nastalo je na rodno veselje uz svirku dveju muzika sve do 21 čas, kada se s morske pučine začula sirena parobroda »Srbin«, ki je od strane Jadranske plovidbe izletnicima stavljeno na raspoloženje za ovaj izlet (u redovnoj pruzi ne dodiruje Budvu) te su nam brača iz Budve stavlji se na raspoloženje sa svojih 10 čamaca, te odveli do parobroda, koji je bio daleč od kraja za nekih 2 milje, i dok je Budvanska sokolska muzika s pristaništa neprekidno svirala sokolski marš, dotele je muzika »Bramitova« prispala na parobrod, te odatile ponovo svojim zvucima pozdravila brača Budvljane.

Točno u 24 časa izletnici su prišli na Barsko pristanište, te se formirali u povorci i na čelu s muzikom prošli kroz varoš.

Ovo je bila divna i jedna medu najuspešnijim manifestacijama na južnom delu našega Jadrana.

SOKOLSKO DRUŠTVO TIVAT

Izlet Tivatskog Sokola i tečajnika u Dubrovnik.

Dne 21. t. m. u ranu zoru oko 4 sati s parobromom Morava, koji je bio sav okičen zastavama, krenula je četa Sokola i Sokolica predvoden od starešine brata Franca Lesa, načelnika župe brata Žljuve i načelnika mesnog Sokolskog društva brata Kureša, uz pevanje rodoljubivih pesama, vedra i nasmjena lica, puni neopisivog ushta i želje da čim pre vide prirodne krasote divnog in romantičnog Dubrovnika. Nečet smo preuzeuli braču Kamenarce krenulo se je put Dubrovniku. Ima nas oko 200. Putovanje je bilo divno. Na putu, koji je trajao oko 4 sata, vidale su se gde-gde male izletničke barčice, motorni čamci i ribarske barke, koje

rim godinama, tronut ovim momentom izgovorio nekoliko prigodnih reči. — Delegat župe, protosindel brat Jerotej Petković, uzimljene zastavu in divnim govorom punim poleta i ljubavi pozdravlja čete, da se diče i ponose svojom sokolskom zastavom, čije razvijanje treba da im simboliše ljubav prema Kralju i otadžbini. Predaje je starešini mat. društva bratu D. Popoviću, koji »u času največeg oduševljenja predaje u amanet ovo sveto znamenje, da nas čuva i prati u danima radosti i žalosti starešini čete br. Novaku Brajeviću.

Starešina čete prima i predaje zastavu uz prigodne reči četnem barjaktaru.

Šalju se pozdravni telegrami Nj. V. Kralju, župi.

mat. društva i starešine seoskih četa. Na banketu su održali zdravice starešine čete i delegat župe br. J. Petković čestitajući Sokolskom društvu na Hercegnovome na ovako odlično postignutom uspehu.

Posebne ručke održana je šira konferencija s predstavnicima župe.

Posebne podne u 4 časa spustiše se naši Sokoli sa svojom zastavom.

Raširše svoja krila prvo mališani, deca Sok. Č. Mojdež, zatim deca Sokolske čete Sutorina, sa svojim prostim ali divnim vežbama. Uzbudljivo je bilo gledati uzdanico naše budućnosti, Sokoliči s osmehom i samopouzdanjem, koje je starijima mamilo suze na oči. Ove vežbe za zastavicama izvedene su jedinstveno, i ako su seoska deca prvi put vežbala javno vežbe uz pratnju

je bilo ponesrečenih vaj, ker si telovadci za nastope izberejo sestave, katere so zanje pretežke in ne obvladajo posameznih prvin. — Kot končna točka je nastopila še vzorna vrsta pod vodstvom brata Pristova. Občinstvo se je divilo raznim težkimi vajami na posameznih orodjih ter glasno odobravalo posameznike po izvedbi res težkih seстав, katere so obvladali telovadci z lahkoto in eleganco. Celoten telovadbo moških oddelkov je vodil z največjo, le njemu lastno mirnostjo, sigurnostjo in prožnostjo, župni načelnik brat Beznik, ženske oddelke pa je vodila župna načelnica, sestra Šega Nada. Vodstvo tehničnega dela župe je v rokah dobrih sokolskih telovadnih strokovnjakov in neumornih delavec. Bratje društveni načelniki in sestre načelnice naj v božične skrbe za sledeče: učiti je mnogo redovnih vaj in zlasti korakjanje pri ženskih oddelkih; pravilna, pokončna drža telesa, posamezne pologe rok in nog, pogled naravnost, ne upogibati glave zlasti med pohodi; pri nastopih naj se odstrani vse okraske na rokah. Zelo moti tudi vedno popravljanje las. Članini naj si lase ostrijejo pred nastopom ali pa naj nosijo tanke, nevidne mrežice čez lase, da tako odpade popravljanje padajočih las na oči, oziroma razkušte glave.

Celoten utis je prav ugođen in za Sokolsko župo Kranj cel nastop zelo časten.

Župa Ljubljana

ZUPNI PREDNJAŠKI TEČAJ

Sokolska župa Ljubljana priredila v dnehi od 28. septembra do 1. oktobra župni prednjaški tečaj za člane.

Mislimo, da bi bilo odveč posebej dokazovali važnost in potrebo vzojge dobrih vladiteljev, saj na njih sloni ves uspeh sokolskega dela. Ker želimo, da bi v tem tečaju oboriljili tečajnike, kolikor je seve v tem kratkem času mogoče, z onim praktičnim in teoretičnim znanjem, ki jih je za dobro in smotreno vadbilo ter za vzojgo svojega članstva potrebno, se je zategadelj načelnštvo odločilo, da sprejme v ta tečaj samo člane. Tečaj za člane name ravamo prirediti posebej v poznejšem času, če se bo pokazala potreba.

Tada nastupi oko 80 vežbača seoskih sokolskih četa ponosni in neustrašivi, pravi Sokoli. Junakači in muški raširile svoje ruke i s čvrstim pokretima odvežbaše dve proste vežbe.

Nastup podmlatka iz Hercegnovog pobudio je opću pažnju svojim prostim vežbama in vežbama sa štapovima.

Zatim je Sokolska četa iz Mokrine izvela nekoliko piramide i skupina, od kogih je jedna u kojoj soko na vrhu visoko razvija novu sokolsku zastavu.

Kao poslednji popodnevni točku programa izveli su članovi svih 6 četa viteške igre s natezanjem.

Veliki duh Tiršev da je svima

toliko poleta i snage, kao da bi hteli da obuhvate celo slovenstvo, čiji se trijumf i danas ovde najbolje osetio.

Posle ovog održanog programa nastalo je narodno veselje.

Gojko Zurić.

**Povestva četnog
barjaka
u Mojdežu**

Uzimljene zatim reč starešina sr. ispostave g. Josip Broz, a zatim brat starešina D. Popović pozdravlja prvo Sokola Nj. V. Kralja, što Sokoli privlačaju s gromoglasnim Zdravo! Ističe važnost Sokolstva i njegove ideje i brzo razvijanje sok. ideje u bočkim selima. Zatim govori o ustancima Bokelja protiv Austrije i o Nevezinskoj pušci. Pri koncu poziva čete na složan i strpljiv rad, a školu i crkvu na što težnju sadradju sa seoskim sokolskim četama. Završava ponovnim pozdravom Kralju i svetlotom domu Karađorđevića, što okupljeni narod s odvežljenvanjem privlači.

Zatim su Sokoli s podmlatkom promaršovali pod vodstvom br. Rista Runde, načelnika svih seoskih četa, ispred zastave i izvršili pozdrav. — S ovim je završena prepodnevna svečanost.

Sokolska četa Mojdež priredila je ručak za starešinu sr. ispostave, predstavnike općine, delegate župe, upravu

muzike. Vidi se da je uloženo dosta volje i truda s mnogo ljubavi za naš najmladi seoski naraštaj.

Tada nastupi oko 80 vežbača seoskih sokolskih četa ponosni in neustrašivi, pravi Sokoli. Junakači i muški raširile svoje ruke i s čvrstim pokretima odvežbaše dve proste vežbe.

Nastup podmlatka iz Hercegnovog pobudio je opću pažnju svojim prostim vežbama in vežbama sa štapovima.

Zatim je Sokolska četa iz Mokrina izvela nekoliko piramide i skupina, od kogih je jedna u kojoj soko na vrhu visoko razvija novu sokolsku zastavu.

Kao poslednji popodnevni točku programa izveli su članovi svih 6 četa viteške igre s natezanjem.

Veliki duh Tiršev da je svima

toliko poleta i snage, kao da bi hteli da obuhvate celo slovenstvo, čiji se trijumf i danas ovde najbolje osetio.

Posle ovog održanog programa nastalo je narodno veselje.

Gojko Zurić.

Župa Kranj

ZUPNI ZLET

Sokolska župa Kranj je priredila svoj letosnji župni zlet dne 19. junija in nastopila z vsemi svojimi oddelki na lepem travniku ob Sokolskem domu v Stražištu pri Kranju.

Ker so se dopoldanske skušnje dokaj zavlekle preko predvidenega časa, se zagovorila še po 12. uri. Zbor za sprevoj je bil na telovadišču, kjer so se vršili pozdravni govorovi. Govorili so: župni starosta dr. Šemrov, župan Križnar in savezni načelnik Bajželj. Pozdravni govorovi so bili sprejeti z velikim navdušenjem. V povorki je bilo 14 praporov, 294 konjenikov, 294 članov v slavnostnih krojih, 121 članic, 48 načelnikov, 85 naraščajnic, 10 narodnih noš 68 članov znaki, 112 vojakov z 2 časniki ter 14 gostov s starešinom župe. Deca ni bila v sprevoju, vse je bila razvrščena ob cesti kjer se je pomikala povorka. V povorki je bilo skupno 777 oseb in dve godbi.

Popoldanski javni telovadbi je prisostvovalo mnogo občinstva, zlasti domaćinov. Pridelitev je posetil tudi savezni načelnik brat Bajželj Ivan in savezna načelnica s. Elza Skalarjeva. Točno ob 14. uri je dal župni načelnik brat Vinko znak za nastop. — Prvi so vkorakali dečki, 224 po številu, ki so nastopili z nekoliko olajšanimi, zelo lepimi vajami česke dece. Izvedba te točke je bila prav dobra, skladna, kritje dokaj dobro. Vaje so zelo lepe, dečki primere, vsled česar je izbrana za letosnji župni nastop posrečena. Ob obilni poohvali občinstva, so odkorakali dečki iz telovadišča na kar je nastopilo 83 ženskega naraščaja. Izvajale so predpisane naše proste vaje za Prago. Kritje pri tem oddelku je bilo prav slabo, opaziti je bilo tudi neskladnost posameznih gibov. Naraščajnice so se trudile za dobro izvedbo, nekateri od njih pa niso pazile na kritje in ravnanje kljub opozorilom. Sestre vodnice naj posrečajo v bodoče tem ibam več pozornosti, zlasti pa naj uče v svojih čamcih, da ne zavrnijo župni zlet.

Delegatima sokolske svečanost otopenila je ranim jutrom kad je na zborni mesto došlo matično Sokolsko društvo iz Hercegnovoga s muzikom. Zatim su došle Sokolske čete iz Trebinja, Kruševica, Gradca, Mokrina i Sutorine, čije su približevanje objavljivale prangije, a dolazak pozdravila muzika i postrojeni Sokoli sa svojim Zdravo!

Delegatima sokolske župe s Cetinja brači J. Petković, M. Ivaniću in Duroviču priredila je svečan doček in i sve postrojene čete s matičnim društvom in muzikom na čelu pozdravile su ih gromkim »Zdravo!«.

Celo jutro narod je dolazio in okupljao se u velikem broju iz bližih i daljih sel, da prisustvjuje ovoj retkoj sokolskoj i narodnoj svečanosti.

Posle liturgije obrazovali su Sokoli s muzikom polukrug oko stola na katerem je ležala zamotana sokolska zastava. Pred Sokolima su se postrojili starešine svih seoskih četa in pred njima barjaktar s dva pratioča u bogatoj narodnoj nošnji

SOKOLSKI GLASNIK

Nato je pod vodstvom brata Marjana Mačka, strumnih korakov prikarakalo na telovadišče 32 moške dece, katera je dokaj skladno izvedla proste vaje. Potem je nastopil višji oddelek ženske dece, 22 po številu, ter pod vodstvom s. Kendove izvedel proste vaje naravnost vzorno. Publike ni štedila z navdušenim odobravanjem. Dokler bo imelo društvo tak načaščaj, mu je najlepša bodočnost zasigurana. Treba je le, da se dajo deci najboljši vodniki in tem dobrji pomočniki, kajti ves uspeh pri mladini leži le v vadičljivih rokah.

Nato je prikarakala na telovadišče 52 člana broječeta, katero je vodil brat načelnik Franc Zajc. Izvedba prostih vaj ni bila ravno na višku, vendar se ni razen nekoliko pomankljivega kritja pri zadnjih dveh sestavah opazilo skoro nobenih vidnih napak.

Članice, 23 po številu, so nastopile s savezimi prostimi vajami. Vodila jih je s. Vida Maček. Vaje same so bile izvajane precizno in graciozno, vendar moramo grajati slabo kritje.

Nastopu članic je sledila orodna telovadba, pri kateri sta nastopili dve vrsti članov na drogu in bradljiv. I vrsta moškega načaščaja s presekami čez konja ter po 1 vrsta ženske in moške dece z igrami. — Med člani smo opazili nekaj izvrstnih telovadnih moči. Zelo lepe in posrečene sestave na obeh orodijih so gledalce naravnost zadile. Drugače vzorno izvedene sestave je mestoma motilo brezpotrebno pokrevenje nog.

Po končani orodni telovadbi je nastopilo pod vodstvom brata Rudolfa Bačnarja 13 moškega načaščaja k prostim vajam, kar je za žirovske prilike vsekako mnogo premajhno število. Ker ima ta oddelek skoro same nove vajice, so bile proste vaje moškega načaščaja srednje dobro izvajane in se je opazilo, da niso bile sistematično načene.

Sledil je nastop članov Sokolskega društva Sovodenj, kateri so skladno in lepo izvajali četne proste vaje in sicer 8 po številu. Vodil jih je brat Franc Eržen.

Krona vsej prireditvi je bil nastop naše vrste na krogih. So pač nastopili naši najboljši izmed najboljših in ravno ti telovadci so steber našega društva. Upravičeno pričakujemo, da si bo ta vrsta pridobila dobro ime širom domovine in doseglj pri prihodnjih tekmah najboljše uspehe.

Zelo je nadalje ugajal nastop 10 članic, katere so nastopile s praškimi prostimi vajami pod vodstvom sestre Zinke Kendove, naravnost iznenadeni pa smo bili nad nastopom sedmoro bratov iz Vrhnik, ki so strumno in skladno izvedli dokaj težko Jankovičovo »Sedmorico« ter želi za to navdušeno prisiranje občinstva.

Kot zadnja točka je sledila kombinirana sestava borilnih vaj, katere je izvedlo 8 članov pod vodstvom brata Oblaka. Odlična izvedba, da so bili »boksarji« nagrajeni z burnim aplavzom.

Po končanem telovadnem sporednu prikarakala na telovadišče vsi oddelki, nakar je le-te in občinstvo v jedernatih in vznemšenih besedah pozdravili imenom društvene uprave in v imenu obmejne občine brat župan Leopold Naglič. Nato pa je sledil temperamen-tovor brata Štefeta, učitelja iz Sovodenja.

Javen nastop, kateri se je vršil v znamenju tih 25-letnice društvenega obstoja je vsekakor prav dobro izpadel. Pri temu ima velikih zaslug prednjaka zbor, ki se zaveda svoje težke naloge ter jo vrši popolnoma v sokolskem pravcu. — Zameriti moramo le društveni upravi, kar ni tega, za žirovskega Sokola prepomembnega četrstoletnega jubileja oficijno proslavila in s tem dopustila, da je šla društvena 25-letnica mimo našo javnosti in mimo društvenega, predvsem pa telovadčega članstva tako neopaženo.

Cela prireditve je pa pokazala, da se žirovski Sokol na skrajni točki državne meje prav lepo razvija ter pridobiva med prebivalstvom vedno več in simpatij, zato kličemo: Sokoli graničarji, naprej! — J. O.

Župa Novo mesto

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBNJE

Nepričakovano je zapustil za vedno naše vrste naš ustanovnik brat Alojz Pavlin, odličen gospodar in kmetijski voditelj ter organizator, ki je umrl dne 1. septembra v 69. letu svoje starosti. Bil je Sokol starega kova, ki je tudi svoje otroke vzgojil v strogo sokolskem duhu. Stal je ob zibelni našega društva pred 25. leti, dolga leta mu je starostoval in se kot aktiven član odpora vedno prav vestno udejstvoval pri sokolskem delu. Pokojni brat pa je društvo tudi materialno podpiral ter mu dajal povsem brezplačno svoj Marof za sokolsko telovadnicu in dvorano. Tukajšnje Sokolsko društvo ga zahteva smatra za svojega največjega dobrotnika.

Njegov pogreb, ki se je vršil v soboto 3. t. m. na domače pokopališče, je bil viden dokaz, kako je bil brat Pavlin priljubljen in spoštovan dalje na okrog, posebno na Dolenjskem. Tudi Sokolstvo ga je spremilo častno na zadnji poti ter mu darovalo venec. Pred domačo hišo je izpogovoril poslovilne besede starosta Sokola br. Jakoba Novak, poslednji »Zdravo« pa mu je dal častitljivi sokolski prapor iz Novega mesta, ki se je nagnil preko njegove krste.

Štval spomin pokojnemu bratu Pavlinu, a nam vsem bodi vzor!

MIRENSKO
SOKOLSKO OKROŽJE

Prvo nedeljo v septembru je zaključilo to okrožje svoje zunanje tehnično delo z javnim nastopom Sokolskega društva Mokronog. Telovadbo je vodil uspešno društveni načelnik br. Rudi Kuhar s s. načelnico Zoro Knešel ter vodniki oddelkov: br. Herbst, br. dr. Skulj in s. Čebulj. Sodelovala so na nastopu tudi društva okrožja (brez Žužemberka in Št. Ruperta) in iz Novega mesta. Zupni podstarosta br. Marinček, ki je z brati Matkom, Menardom in Medicem zastopal župno upravo, je v vznemšenih besedah pojavil domače društvo, nakar je okrajanec br. Tratar podal tehničen pregled dela v okrožju in dal za zimsko sezono nekaj nasvetov, obenem pa pozval vse, da se pripravijo za pokrajinski zlet, ki bo prih. leta v Ljubljani in katerega se mora naše okrožje udeležiti korporativno.

V avgustu sta priredili svoje nastope še društvi Mirna in Št. Lovrenc. Posebno prvo društvo se je letos pod agilnim vodstvom načelnika br. Z. Kraljščaka in staroste br. Fr. Bulca dvignilo do res razveseljive višine, tako, da ga smatramo danes v okrožju kot vodilnega. Rezultati na okrožnih in župnih tekmah so pokazali, da ima danes društvo izvrsten material v članskih vrstah, ki je zgolj kmečki. Tudi nastop 7. avgusta je bil plod vztrajnega sokolskega dela našega kmečkega Sokolstva.

Enako kmečko društvo je Sokol v Št. Lovrenec na Dolenjskem, ki pa je polagal svoje račune 21. avgusta. Tudi tu se vidi, da se dela veliko in vztrajno. Saj nastop je pokazal to, br. načelnik Špendal in agilna s. načelnica Kolenc Vera sta lahko z rezultati na stopa zadovoljni.

Program javnog časa, jaka dosta opsezan, izveden je precizno na zadovoljstvo sviju prisutnih. Radi preopširnosti izvedbe osvrnemo se na neke najinteresantnejše točke. Program je bio podelen na izvedbe pre i posle podne, a naveče je održana svečana akademija.

Pre podne su održane, na specijalnim neretvanskim čamcima, zvanim »trapeze« veslačke utakmice, koje su nuda sive uspele. Kao pobednik, izšao je brat Ante Ereš.

Posele veslačkih održane su plivačke utakmice na opuzenskoj plaži, zvanoj »Pržinada«. — Natecale su se

sve društvene kategorije. Borba se vodila za prvenstvo Metkovića in Opuzena. Najinteresantija je bila borba izmed članov. Za Metković je odnino pobedu brat J. Mišur, a za Opuzen br. Bojk A., učitelj.

Sokoli sa Zdravo, a publika aplauzom nagradila je pobednike.

Posledopredne prirede isto tako so vrlo dobro uspeli. U porocu, koja je predvoden glazbom obilazila mestom, učestvovao je celi Opuzen s okolinom.

Uvečje je održana akademija, koja je nuda sve uspela. Osobito nas je zadivila sestra Vida s izvedbom »Skupine ritmičkih vežb«. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Trpnju, odake je došla u Opuzen specijalno radi naših priredbe.

Divilj smo se izvedbi igre »Kozacek«, koju su pod odličnim vodstvom skupine ritmičkih vežb. Njaj dugujemo osobitu zahvalnost na posetu, jer je pomenuta sestra iz Ljubljane letovala u Tr

Računa se da je toga dana što Sokola, izletnika i ostalih gostiju u Supetru stiglo oko 5000 duša. U 16 sati na letnjem vežbalištu, udešenom za sletište, sastavila se je povorka. Letnje vežbalište bilo je bajno i čarobno, okičeno tako, da je na sve posetioca ostalo najugodniji utisak.

Povorka sastavljena od mase sokolskih pripadnika i gostiju krenula je u 16½ sati preko celog mesta, a u povorci sudjelovala su brojna sokolska društva sa 5 glazbi, 5 društveni. i žup. barjaka.

Zastavu, koju je toga dana razvilo Sokolsko društvo Supetar darovalo je njezin kum brat dr. R. Culić, advokat u Beogradu.

Pre razvića barjaka ušli su na slične postrojeni svi vežbači, te je pred njima i pred više hiljada gledalaca započeo sam čin razvića zastave. Kum dr. Rinaldo Culić držeći u ruci nerazvijenu zastavu pozdravio je sve prisutnu braću i aiza toga govorio je vrlo lepo o značenju ovoga dana.

Netom je kum dovršio svoj krasni i značajni govor, često je prekinut oduševljenjem klicanjem i odobravanjima, razvio je i predao zastavu starešini supetarskog Sokolskog društva br. Božidarju Kenku, dok je istovremeno splitska Sokolska glazba otvirala državnu himnu. — Kad se je sve stišalo i kad je brat Kenk zastavu primio pristupio je odmah br. Ivo Rendić iz Šibenika, te je u ime Supetra nastanjenih u Šibeniku priopćeo na zastavu trak uz nekoliko lepih reči. Br. Kenk zahvalio se kumu i Supetranima živućim u Šibeniku.

Iza toga predao je zastavu društvenom barjakteru br. Josipu Brkljačiću, načelniku Supetra, koji je istu primio i uz položenje zakletve, obećao, da će je čuvati i neoklanjano održati.

Na to je progovorio br. dr. M. Bućević, starešina župe Split, koji je, netom se klicanje i pozdravljanje stišalo, izrekao vrlo značajan i temperamentan govor.

Zatim je započela u 17½ sati najavljena javna vežba svih kategorija koje su izvele svoju zadaju pojedinačno i skupno na najveće zadovoljstvo mase gledalaca. Tok vežbe bio je praćen od sokolske glazbe Split-Pučića.

Po svršetku javne vežbe župski načelnik objavio je s tribine uspeh obavljenih natecanja, koje su pokazale vrlo lepe rezultate.

U toku takovog pučkog slavlja i veselja posle 21 sata stadoše napuštati sokolska braća i ostali gosti te izletnici Supetar.

Samoj svečanosti sudjelovala su Sokolska društva Bračkog okružja t. j. Milna, Supetar, Selca, Postira i Sutivan; od drugih okružja Sokolsko društvo Split, Trogir, Dugirat, Omiš.

Još jednom se je pokazalo kako sokolska ideja ume da i u ne baš ružičastim prilikama spoji sreću i da im dade snage, da ih očeliči i podigne. Sokolska organizacija još jednom je doživela potpunu afirmaciju svojih vrednota i dala dokaza svoje životnosti i stvarnosti.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO PAG

Naše je Sokolsko društvo 14. avgusta u večer priredilo akademiju na otvorenom prostoru.

Početak je bio u 3 sata. Već nešto posle 8 sati počelo se sakupljati na vežbalištu mnoštvo gradana i stranih gostiju, koji su na letovanju u Pagu tako, da su u 9 sati sva mesta na triбинama bila zauzeta. Ukupno gledalaca bilo je oko 800. Vežbale su sve vežbačke kategorije uz pratnju društvenog tamburaškog zboru, a za vreme pauza svirala je gradanska glazba.

Sve kategorije, a naročito muška deca, izvodile su vežbe s neočekivanim uspehom tako, da su gledaoči, naročito inozranci, živim interesovanjem pratili čitavo vreme tok vežbanja i poхvalno se izražavali o nesrećnom i oduševljenom radu Sokola. — Akademija je završena vežbama na spravama u 10½ sati uz buran aplauz općinstva.

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB

U toku ovog leta priredilo je naše društvo dne 25. avgusta i treću akademiju u vrtu hotela »Praha«. Svojim uspehom usporedujemo je s dosadašnjim već priredenim, o kojima su u »Novosticu« (zagrebačko) od 3. avgusta za akademiju održanu dne 27. jula pisale, da su i stranci iz inozemstva bili puni hvale i oduševljenja.

Na programu je bilo 6 točaka:

1) »Sokolica mala, rosnosno evecje braća« — (muška i ženska deca).

2) »Žetva« (naraštajke — vežbe s grabljama i srpsom).

3) »Oslobodenje Istre« (muška i ženska deca).

4) Vežbe s puškama (muški naraštaj).

5) »Dalmatinski šajkaš« (muško članstvo).

6) Alegorična slika (muška i ženska deca, prikazuju kako i poslednji vojnik umire sa Jugoslavijom).

Sve ove vežbe, koje je po narodnim pesmama sastavio naš brat društveni načelnik, izvedene su uz pratnju glazbe hotela »Praha«. Izvedene su savršeno te su zadovoljile očekivanja svih gledalaca, koji su na glas održavanju sokolske akademije dohrili u veliku baštu u kojoj su već rano bila popunjena sva mesta.

Dne 26. avgusta doplovio je u Rab naš prvi razarač »Dubrovnik«, koji je

gradanstvo dočekalo u velikom broju sa sokolskom glazbom na čelu. Po dolasku posetili su ratni brod pretstavnici civilnih vlasti i Sokola, kojom je prilikom g. općinski načelnik pozdravio komandanta broda u ime grada i otoka, a pretstavnik Sokola u ime našeg društva, te im se komandant g. Pavić iskreno zahvalio.

Svojim radom se naše društvo na Rabu toliko afirmiralo, da uopće ne prode ni jedan važniji dogadjaj, a da ne uzme učešće, te će i dalje ustrajati u radu i zadržati svoj položaj i unapred biti osoko koje se kreće sav društveni i kulturni rad na ovom lemom otoku.

Župa Varaždin

PREDNJAČKI TEČAJEVI

Da se po našim društvima i četa maša sposobi što veći broj članstva za vodnike pojedinih kategorija, kao i za načelnike sokolskih četa, odlučio je tehnički odbor župe, da održi kratke, posvema praktične telovežbene tečajevje u svim mestima i jedinicama naše župe, koje nemaju dovoljan broj prednjaka.

Tako se do sada održao četiri dnevni tečaj (od 15. do 19. VIII.) u Malom Bukovcu za Sokolsko društvo Malo Bukovce i čete Veliki Bukovec te Podravsku Selnicu. Vežbalo se dva dana kroz ceo dan i dva dana naveče od 8 do 11 sati. Tečaj je vodio župski načelnik brat Zvonko Suligoj.

Drugi takav tečaj održao se u Varaždinu od 20. do 22. VIII. Vežbalo se kroz celi tri dana. Tečaj je polazio 15. članova i 2 članice iz društva Gorjani Mihajlevac i Lepoglava te iz četa Knjeginec, Črešnjevo, Sv. Ilija, Sibovec, Stremec, Mačkovec, Turčiće i Nedelišće. Predavalici su braća Z. Suligoj, Zima, dr. Milčetić i Kovačić.

Daljnji tečajevi održaće se tokom meseca septembra u Novom Marofu i Breznici, a u oktobru u Čakovcu za sva okolišna društva i čete. Na taj način će udovoljeno najprečoj potrebi u našoj župi, a to su sposobni prednjaci i vodnici u našim sokolskim jedinicama na selu.

RAZVICE BARJAKA I JAVNA VEŽBA U TURČIĆU

Na 14. avgusta o. g. održala je Sokolska četa Turčiće svoju godišnju javnu vežbu spojenu s razvićem čet-

nog barjaka, kome je komovao na rodni poslanik brat Dragutin Perko.

U 3 sati posle podne održao je starešina čete brat Rok Mikec lep govor nakon čega je otpočela javna vežba na kojoj su nastupile ove kategorije: ženska deca društva Dekanovec (16), muški naraštaj četa Turčiće i Podturem (20), članovi iz Dekanovec (8) vežbe s puškama i igre dece (16).

Nakon vežbe govorio je o značenju sokolskog barjaka načelnik čete brat Slavko Bucolić, a zatim je pošla sokolska povorka kroz mesto. Javnu vežbu i razviće barjaka posetio je veliki broj seljaštva tako, da je to bila dosegle najveće proslava u ovome selu u neposrednoj blizini granice.

JAVNA VEŽBA U VELIKOM BUKOVCU

Sokolska četa Veliki Bukovec održala je 14. avgusta o. g. svoj prvi javni nastup na kome su nastupili 1) članovi domaće čete u praškim vežbama, 2) muška deca iz Podravsko Selnice, 3) ženska i muška deca iz Velikog Bukovca, 4) članovi društva Ludbreg, Varaždin u Mali Bukovec s prostim vežbama, 5) naraštaj iz Malog Bukovca, 6) skupine, 7) vrsta iz Varaždina na preči i 8) odbojka između Ludbrega i Varaždina.

JAVNA VEŽBA U DONJEM KRALJEVCU

10. jula ove godine održalo je Sokolsko društvo Donji Kraljevec svoju II javnu vežbu. Unatoč toga, što su u poslednje vreme u donjem Medimurju t. zv. križari razvili dosta jaku akciju i što su upravo toga dana u Donjem Kraljevcu održavali sastanke, uspešla je javna vežba društva Donji Kraljevec u svakom pogledu. Na vežbi nastupila su društva Prelog, Kotoriba, Draškovec i Donji Kraljevec u prostim vežbama i na spravama. Ukupno je nastupilo 119 vežbača raznih kategorija.

PRVA

JAVNA VEŽBA ČETE KNEGINEC

21. avgusta o. g. priredila je u janaru osnovana Sokolska četa Kneginec svoju prvu javnu vežbu, koja je vrlo dobro uspešla. Kod javnog nastupa sudjelovale su čete Kućan-Zbelova, Sveti Ilija, Kaštelane-Jakopovec, Črešnjevo

i Biškupec te matično društvo Varaždin s društvenom glazbom. Raspored vežbe bio je sledeći: 1) sokolske čete i II praška vežba (47), 2) muška deca Kneginec (12), 3) članovi Varaždin (11) praška vežba, 4) ženski naraštaj Kneginec (8), 5) »petorka« naraštaj Kaštelane-Jakopovec, 6) muški naraštaj Kneginec (12), 7) članovi čete Sv. Ilija (9) skupinske vežbe, 8) muški naraštaj Kaštelane, 9) sokolske čete III i IV praška vežba (37), 10) muški naraštaj Kaštelane (6) skupine i 11) vrsta iz Varaždina na preči. Iako mlada četa, pokazala je četa Kneginec vrlo lep tehnički uspeh. Župu je zastupao brat dr. Z. Milčetić.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO STAZA

Dana 31. jula 1932 održalo je Sokolsko društvo u Stazi, svoju treću javnu vežbu.

Od stranih društava prisustvovala su društva: Zagreb I i Bobovac, Sokolska četa Gornji Hrastovo, koja je došla u narodnim nošnjama i na konjima, te četa Crkveni Vok.

Goste na stanici dočekalo je naše društvo s glazbom Dobrovoljnog vatrogasnog društva iz Dubice.

Sokolskoj vežbi prisustvovalo je sreski načelnik sreza Kostajničkoga g. Obradović Radovan s općinskim činovnicima sreza Kostajničkoga, koji su toga dana održali svoj sastanak u Stazi.

Na prekrasno uređenom vežbalištu, pred postrojenim vrstama društava i četa, održao je vrlo lep i oduševljen pozdravni govor starešina društva Staze brat Milan Novaković, na glasujući da Sokoli ustraju u širenju Sokolstva, a ujedno i jugoslovenske ideje, i da budu uvek spremni stati na branici Kralja i mile nam otadžbine Jugoslavije. Uz sviranje državne himne govor je bio burno pozdravljen klijanjem Nj. Vel. Kralju, Kraljici, Prelatonasledniku i Jugoslaviji.

Posle tega su društva i čete nastupile s prostim vežbama i vežbama na spravama, koje su ostavile dubok utisak na gledaoče, naročito su se isatki naraštajci Sokola Zagreb I sa skupinama i preskokima.

Nakon izvedenog programa nastalo je narodno veselje i ispraćaj stranih društava.

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)

Lakoatletika! — Odbojka!

Celokupna oprema za sve športove

Friporoča se najstarija slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkosliarska delavnica
IVAN BRICELJ
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

Sirite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
II. " " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
III. " " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
IV. " " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
V. " " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VI. " " Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.	Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.
VII. " " E. Gangl: Tyrševa Sokolstvo. (Sloven. tekst.)	E. Gangl: Tyrševa Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. " " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
VIII. a " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.
IX. " " Svaka sveska stoji 3 Din	Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Mačus: Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din